

ปัญหาหนี้สินของครู แก้อย่างไรดี?

โดย สายพิน แก้วงามประเสริฐ

ชาวครูมีหนี้ฟุ้งอีกเท่าตัว ครูมีหนี้สินเรื้อรัง หรือรัฐบาลมีนโยบายแก้หนี้สินของครู ชาวหลังนี้อ่านแล้วน่าจะดีใจที่รัฐบาลสนใจให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหานี้สินของครู แต่ในความเป็นจริงทุกครั้งทีพูดเรื่องนี้เหมือนเป็นการตำหนิติเตียนเชิงประจานหาว่าครูมีหนี้สินมาก ไม่รู้จักการใช้จ่ายใช้เงิน

ล่าสุด คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวถึงหนี้สินของครูที่มีกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู คิดเฉลี่ยคนละประมาณ 3 แสนบาทเศษ และเสนอแนวคิดให้กับครูว่า

"อยากฝากเตือนสมาชิกออมทรัพย์ครูทั่วประเทศ ให้ยึดตามแนวพระราชดำริในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง คือนเน้นการพึ่งพาตนเอง ความเป็นอยู่แบบเรียบง่ายสมฐานะ รู้จักประหยัดอดออม และหากข้าราชการจะได้รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน ก็จะช่วยให้มีข้อมูลเสริมสร้างการมีวินัยทางการเงินมากขึ้น" (มติชน, 17 มิ.ย. 2549, หน้า 13)

จากค่าเดือนสติของรัฐมนตรีเกษตรฯที่มีต่อครู อ่านแล้วเหมือนกับครูเป็นอาชีพที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยทำตัวไม่สมฐานะ ดังนั้นต้องมาพิจารณาว่า เพราะเหตุใดครูถึงเป็นหนี้ จริงๆ ก็คงไม่ใช่ครูอาชีพเดียวที่เป็นหนี้ ข้าราชการส่วนใหญ่ก็เป็นหนี้ เว้นแต่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีตำแหน่งใหญ่โต ที่นอกจากไม่มีหนี้แล้ว ยังมีฐานะค่อนข้างร่ำรวย เมื่อข้าราชการส่วนใหญ่เป็นหนี้ ต้องมาพิจารณาเงินเดือนของข้าราชการบ้าง

คนเรียนจบปริญญาตรี เข้ารับราชการจะได้รับเงินเดือน เดือนละ 7 พันกว่าบาท ถ้าหากทำงานมากกว่า 10-20 ปี จะได้รับเงินเดือนประมาณ 15,000-20,000 บาทเศษ เงินจำนวนนี้เทียบไม่ได้กับคนที่ทำงานเอกชนหรือเงินจำนวนนี้เทียบไม่ได้กับเงินเดือนของนักการเมือง

ปีหนึ่งๆ เงินเดือนข้าราชการระดับกลางๆ จะเพิ่มขึ้นหนึ่งไม่ถึง 1,000 บาท (เงินเดือน ส.ส.เพิ่มครั้งละเท่าไร แล้วยังมีสิทธิเพิ่มเงินเดือนให้กับตัวเองอีก)

แล้วครูกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูไปทำอะไรบ้าง ตามรายงานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบุว่า ครูกู้เงินไปชำระหนี้สินเดิม ปรับปรุงที่อยู่อาศัย ใช้จ่ายในครอบครัว ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน ซื้อยานพาหนะ และอื่นๆ ภาคที่มีหนี้สูงสุดคือ ภาคอีสาน รองลงมาคือภาคเหนือ

จากข้อมูลเหล่านี้ พบว่าครูส่วนใหญ่เดิมก็ไม่ได้มีฐานะร่ำรวย บางคนอาจยากจนด้วยซ้ำ สังเกตจากภาคที่มีหนี้สูงสุด ดังนั้น เมื่อมาเป็นครูซึ่งมีเงินเดือนน้อย ความจำเป็นในครอบครัวทำให้ครูต้องกู้เงินมาใช้จ่ายในการเลี้ยงดูคนในครอบครัว เพราะครูไม่ได้มีปากท้องเดียว ต้องอุปการะเลี้ยงดูพ่อแม่ พี่น้อง ตลอดจนหากมีลูกอยู่ในวัยเรียน ก็ต้องส่งลูกเรียน ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงขึ้น ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย

ในเมื่อครูไม่ได้มีฐานะร่ำรวย หากจำเป็นต้องกู้เงินซื้อบ้าน ซ่อมแซมบ้านที่อยู่อาศัย ก็ไม่ได้ทำอะไรเกินฐานะ จะรอให้ครูเก็บสะสมเงินให้ได้พอที่จะซื้อบ้าน หรือสร้างบ้านสัก 1 หลัง ในขณะที่มีเงินเดือนอันน้อยนิด ก็ปีก่ชาติจะเก็บเงินก้อนหนึ่งได้ อีกทั้งเวลาผ่านไป ราคาบ้านคงสูงขึ้นมาก

การซื้อยานพาหนะก็เป็นเรื่องจำเป็น ไม่ใช่การทำเกินฐานะ ครูที่สอนอยู่ต่างจังหวัด การมีรถมอเตอร์ไซด์หรือรถยนต์สักคัน เป็นสิ่งจำเป็น เพราะต่างจังหวัดการเดินทางไม่สะดวก ไม่มีรถประจำทางบ้าง และระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนก็ไกล บางครั้งครูต้องกลับบ้านไม่เป็นเวลา

ดังนั้น ถ้าไม่มีรถของตัวเอง จะทำให้การไปทำงานไม่สะดวก อีกทั้งรถที่ครูมีก็ไม่ได้หรูหราเกินฐานะ และครูเองก็คำนวณความสามารถในการผ่อนชำระของตัวเองอยู่แล้ว

ถ้าหากพิจารณาเหตุผลในการกู้เงินของครูจะพบว่า ครูไม่ได้กู้เงินไปใช้จ่ายในเรื่องฟุ่มเฟือยแต่อย่างใด การดำรงชีวิตประจำวัน ครูส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอย่างสมถะ เรียบง่าย ทั้งเรื่องการแต่งตัว อาหารการกิน เดือนๆ หนึ่งครูแทบไม่ได้ไป หรือไม่ไปรับประทานอาหารในร้านที่หรูหราฟุ่มเฟือย

หากไม่เชื่อ รมต.เกษตรฯ ต้องมาต่างจังหวัด แล้วเข้าไปในตลาด หรือตามตลาดนัด ลองสำรวจว่าครู 1 คน ใช้จ่ายเงินซื้ออะไรในแต่ละวันบ้าง และของที่ซื้อหรูหราฟุ้งเฟ้อเกินฐานะหรือไม่

หากเกินฐานะ แล้วค่อยมาเตือนสติให้ครุทำตัวให้สมฐานะ

หนี้สินของครุที่กู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครุต้องพิจารณาให้ละเอียด ครุที่กู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครุได้ คือครุที่มีเงินสะสมรายเดือนกับสหกรณ์ บางคนที่เป็นสมาชิกมานาน อาจมีเงินสะสมมากกว่า หรือใกล้เคียงกับยอดเงินที่เขากู้ คล้ายๆ กับการกู้เงินของตัวเองด้วยซ้ำ เพียงแต่มีข้อดีคือ เมื่อสิ้นปีจะได้รับเงินปันผลเป็นเงินก้อนจำนวนหนึ่ง พอให้ชุ่มชื่นใจกับเงินปันผลได้บ้าง

ส่วนกรณี NPL หรือหนี้ที่ไม่เกิดรายได้ที่มีทั่วประเทศถึง 825 ล้านบาท สงสัยเหมือนกันว่าทำไมเป็นเงินมากขนาดนี้ เป็นยอดเงินที่ไม่เกิดรายได้จริงหรือ? ในเมื่อเวลาครุกู้เงินจากสหกรณ์จะต้องมีครุที่เป็นสมาชิกค้ำประกัน 1-2 คน หรือไม่ก็ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งอาจเป็นที่ดิน หรือหุ้นของตัวเอง ถ้าครุที่กู้ไม่มีเงินจ่าย สหกรณ์สามารถบังคับให้คนค้ำจ่ายแทน หรือไม่ก็ยึดทรัพย์ที่ค้ำขายทอดตลาด ถ้าหากไม่สามารถเรียกร้องกับใครได้เลย ไม่น่าจะเป็นกรณีให้เห็นกันทั่วไป คงต้องไปพิจารณาการปล่อยสินเชื่อเงินกู้ของสหกรณ์แล้วว่า หละหลวมอย่างไร แล้วใครควรจะได้รับผิดชอบ

แต่อย่างไรก็ตาม NPL ของครุ คงไม่มากนัก หากเทียบกับ NPL ที่ธนาคารต่างปล่อยเงินกู้ให้กับนักธุรกิจหรือนักการเมือง จนเกิดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของชาติ ในราว พ.ศ.2540 จนบางธนาคารต้องปิดกิจการ บางธนาคารต้องรวบกิจการเข้าด้วยกัน อย่าพยายามทำให้เห็นว่า NPL ของครุเป็นวิกฤตของชาติ ในความเป็นจริงมีครุสักกี่คนที่ไม่ยอมใช้หนี้

อย่างน้อยก็มีศักดิ์ศรีความเป็นครุค่าได้อยู่

หากรัฐบาลจะช่วยแก้ปัญหาหนี้สินของครุจริงๆ เพราะต้องการคะแนนนิยมจากครุ หรือเพราะเห็นว่าอาชีพครุ ควรเป็นอาชีพที่ควรได้รับการดูแลก็ตามที่ การพูดย้ำบ่อยๆ ว่าครุเป็นหนี้ คงไม่ใช่หนทางแก้ปัญหา หากทำอะไรไม่ได้ ไม่พูดน่าจะเป็นประโยชน์กว่า เพราะจริงๆ การที่ครุมีเงินส่งสหกรณ์ทุกเดือน ก็แสดงว่าครุสามารถจัดสรรเงินเดือนที่มีอยู่อันน้อยนิดให้ลงตัวได้ว่าจะกินจะใช้อย่างไร จึงจะพออยู่ได้จนครบเดือน แม้จะลำบากบ้างก็ตาม

หากจะช่วยครุจริงๆ ประการแรก ให้พิจารณาที่ดอกเบี้ยสหกรณ์ออมทรัพย์ครุว่ากำหนดอัตราสูงไปหรือไม่ หากลดดอกเบี้ยลงกว่านี้ โดยที่สหกรณ์ยังสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเช่นกัน ครุส่งดอกเบี้ยน้อยลง ส่วนที่เหลือจากดอกเบี้ยจะได้เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่จำเป็น

จริงๆ สหกรณ์ไม่ควรคิดดอกเบี้ยสูงอยู่แล้ว เพราะเงินที่กู้ส่วนใหญ่เป็นเงินของสมาชิก อีกทั้งสหกรณ์เป็นของสมาชิก แต่ดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ทั้งๆ ที่ผู้กู้บางคนมีหุ้นมาก เหมือนกู้เงินตัวเอง แต่ต้องเสียดอกเบี้ยอีก

ประการต่อมา ไม่ว่าใครจะมาเป็นรัฐบาลก็ตาม ให้ตั้งใจบริหารประเทศ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้การเมืองมีความมั่นคง นักการเมืองไม่มัวทะเลาะใส่ร้ายป้ายสีกัน เศรษฐกิจจะได้ดีตามไปด้วย เพื่อจะได้มีงบประมาณพอเพียงที่จะจ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการได้เพียงพอกับค่าครองชีพ

ในส่วนของตัวเอง เงินที่ครุพึงได้ไม่ว่าจะเป็นเงินวิทยฐานะ หรือเงินประจำตำแหน่งเป็นแค่ตัวเลขลอยๆ ยังไม่ได้เงินจริงๆ มีแต่เสียงร่ำลือว่ารัฐบาลคงไม่มีเงินจ่าย ในเมื่อเงินที่ควรได้ก็ยังไม่ได้ เงินเดือนก็น้อย ค่าครองชีพก็สูงขึ้น การที่ครุจะมีหนี้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต โดยไม่ได้ฟังเพื่อหรือฟังเพื่อ ย่อมเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้อยู่แล้ว เพียงแต่ครุก็มีศักยภาพเพียงพอที่จะจ่ายหนี้สหกรณ์เป็นรายเดือน

หากรัฐบาลบริหารประเทศทำให้เศรษฐกิจดี รัฐมีรายได้เพียงพอจ่ายเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษต่างๆ ให้ข้าราชการโดยไม่ติดขัด พ่อค้าแม่ค้าค้าขายได้ ชาวไร่ชาวนาขายผลผลิตทางการเกษตรได้ค้ำกับการลงทุน มีกำไรพอส่งลูกให้ได้เรียน เรียนจบมาทำงานทำมีรายได้ สามารถดำรงชีวิตได้พออยู่พอกินจริง ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้

ครุเองคงไม่มีใครอยากเป็นหนี้ ถ้ามีรายได้พอเพียง ก็ไม่ต้องเป็นหนี้ หากรัฐบาลทำให้เศรษฐกิจดีได้จริงๆ เท่ากับช่วยแก้ปัญหาหนี้สินให้ครุแล้ว ไม่ใช่แค่การป่าวประกาศไม่รู้กี่รอบว่าจะแก้หนี้ให้ครุ แล้วเหมือนกับประจานครุว่ามีหนี้สินเรื้อรัง

ครุคงไม่ต้องการให้รัฐมาแก้หนี้ด้วยการยกหนี้ให้ครุ แล้วรัฐต้องรับภาระ แต่ครุต้องการให้รัฐทำให้เศรษฐกิจดี พอที่จะจ่ายเงินเดือนให้ครุให้เหมาะกับค่าครองชีพ และจ่ายเงินในส่วนที่ครุควรจะได้ให้ทัน

ทวงที แล้วเราจะจัดการหนี้สินด้วยตัวเอง

หากครุมีเงินเดือนหรือมีรายได้ใกล้เคียงกับ ส.ส. ประกอบกับครุเป็นอาชีพที่มีศักดิ์ศรี ความเป็นครุค้าคอยู่ แล้ว ก็คงไม่ปล่อยให้หนี้เรื้อรังที่ฟังดูเหมือนโรคร้ายให้นักบุญที่จะหยิบยื่นความช่วยเหลือทั้งหลาย เทียวปาวประกาศให้เจ็บช้ำน้ำใจอยู่รำไป

หน้า 6<